

Posudek na diplomovou práci Moniky Krajčovičové

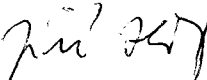
Práce se zabývá dokumentární prózou s tematikou koncentračních táborů, která vyšla v prvních letech po válce (1945-1947). Autorka používá vžitý pojem "první vlna válečné prózy" podle stati Aleše Hamana (v České literatuře 1961), který toto období odlišil od "druhé vlny" na konci padesátých let. Kromě úvodu, který vymezuje problematiku, má práce dvě tematické části. První část představuje tyto dnes vesměs málo známé texty a analyzuje jejich poetiku. Druhá část (čtvrtá kapitola) zachycuje jejich ohlas v časopisech Hlas osvobozených a Kulturní politika.

Práce jako celek je velmi dobrá, přesto se mi zdá, že na vyšší úrovni je první část. Invenční je zvláště přehled motivických stereotypů, zajímavé kromě jiného je takřka obligatorně pozitivní líčení Čechů v táborech (viz i v závěrečné kapitole) a naopak negativní líčení Němců (k tomu srov. studii Jana Wiendla o obrazu Němce v české poezii ve sborníku Transfer..., 2004). Trochu na rozpacích jsem s druhou částí, s ní jako by začínala jiná práce. Nikoli špatná, ale přece jen poněkud jiná (pasáže o knižní regulaci trhu). Volba časopisů Hlas osvobozených a Kulturní politika má svou logiku, ale je přece omezující. Vězni z koncentračních táborů publikovali i jinde, např. ve Věstníku Židovské obce. Chápu, že nebylo možné zpracovat ohlas analyzovaných knih ve všech periodících, ale je otázka, jestli by nebylo lepší na čtvrtou kapitolu rezignovat. Ovšem spravedlivě je třeba konstatovat, že i v ní najdeme pozoruhodná a cenná zjištění (estetická versus mimoestetická měřítka při posuzování, požadavek optimismu).

Role oponenta mě nutí k dalším připomínkám. Tématem se zabývala diplomová práce Jiřího Pešičky Antifašistická literární tvorba z vězení a koncentračních táborů (FF UK, 1977); škoda, že ji autorka nevyužila. Nejsem si jist, jestli se dokument, reportáž, deník a dopisy "vyznačují snahou o co největší objektivitu a zaujetí" (str. 24), zdá se mi, že věcnost a zaujetí se navzájem vylučují. Zmiňovaná studie *O první vlně válečné prózy* (26) patrně má být Hamanova studie o "druhé vlně". "Jan Křemen" (35 a dále) je ^{ve své} v knize uváděn jako Honza Křemen (jde o pseudonym, stejně jako u Roberta Blanka - Vladimíra Hanáka). Lze napsat o kritických reflexích, že "vypukly" (80)? Překlepy: Anjy (místo Anji) Tippner (16), vagóny/vagony (62). K drobným přehlédnutím patří porušení abecedního pořadí v seznamu literatury (117) nebo nepřesnost v názvu našeho sborníku z roku 2007 ("holokaust", ne "holocaust", neboť jde o původem řecké slovo).

Závěr: Práce je velmi dobře zpracovaná i napsaná, autorka prokázala všechny potřebné znalosti a dovednosti. Doporučuju práci k obhajobě. Navrhuju známku 1 nebo 2, podle průběhu obhajoby.

13. 1. 2010

Jiří Holý